राज्यातील कापूस उत्पादक शेतकऱ्यांना विशेष आर्थिक सहाय्य देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन कृषि, पशुसंवर्धन,दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग शासन निर्णय क्रमांक विसप्र ७००८/प्र.क्र.१८३/४ओ, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२, दिनांक १३ ऑक्टोबर, २००८

- वाचा :- १) शासन निर्णय सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग क्र. कापूस १००६/प्र.क्र.१०२/१०-स, दिनांक ४ जानेवारी, २००७
  - २) शासन निर्णय कृषि व पदुम विभाग क्र. कापूस १६०७/प्र.क्र २८/४- ओ, दि. १५ मार्च,२००७, दि. ७ जून,२००७ व दिनांक ६ सप्टेंबर, २००७

प्रस्तावना -

केंद्र शासनाने जाहिर केलेली आधारभूत किंमत व शेतक-यांना प्रत्यक्ष उत्पादनासाठी येणारा खर्च यामधील तफावत विचारात घेवून राज्यातील कापूस उत्पादक शेतक-यांना कापूस खरेदी हंगाम २००६-०७ मध्ये एक विशेष बाब म्हणून प्रतिहेक्टरी रु. १५०० कमाल २ हेक्टरच्या मर्यादेत कमीत कमी रु. ५००/- जास्तीत जास्त रु. ३,०००/- विशेष आर्थिक सहाय्य देण्याकरिता एकूण रु.५००/- कोटी इतक्या निधीचे वाटप करण्यासाठी सहकार पणन व वस्त्रोद्योग विभागाने संदर्भाधीन अनुक्रमांक १ येथील शासन निर्णयान्वये मान्यता दिली त्यानुसार दिनांक १५ मार्च व दि. ७ जून, २००७ च्या शासन निर्णयान्वये अनुक्रमे रु. ५०.०० कोटी व रु. ४५०.०० कोटी असा एकूण रु. ५००/- कोटी उपलब्ध करुन देण्यात आला. तथापि, MRSAC (महाराष्ट्र रिमोट सेन्सिंग अंप्लीकेशन सेंटर) यांच्याकडील क्षेत्रफळाची आकडेवारी व ७/१२ च्या नोंदीनुसार कापसाचे क्षेत्र यामध्ये तफावत आढळून आल्याकारणाने अनुदान वाटपातील प्रशासकीय व तांत्रिक उणिवा दूर करुन निधी वाटप होण्याच्यादृष्टीने मंजूर करण्यात आलेला रु. ५००.०० कोटी निधी महसूल अभिलेख्याप्रमाणे अदा करण्याकरिता दि. ६ सप्टेंबर,२००७ च्या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात आली. महसूल अभिलेख्याप्रमाणे कापूस पिकाखालील असलेल्या अंतिम क्षेत्रानुसार अतिरिक्त निधीच्या मागणीचा प्रस्ताव नंदूरबार, अमरावती, जालना व वाशिम जिल्हयांकडून विहित नमुन्यात कृषि आयुक्तालय, पुणे यांचेकडे प्राप्त झाला. त्यानुसार सदर जिल्हयांकरिता अतिरिक्त मागणी केलेला रु.२८३.५८ लाख निधी मंजूर करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

महसूल अभिलेख्याप्रमाणे कापूस पिकाखालील असलेल्या अंतिम क्षेत्रानुसार अतिरिक्त निधीच्या मागणीचा प्रस्ताव नंदूरबार, अमरावती, जालना व वाशिम जिल्हयांकडून विहित नमुन्यात कृषि आयुक्तालय, पुणे यांचेकडे प्राप्त झाला. त्यानुसार सदर जिल्हयांकिरिता अतिरिक्त मागणी केलेला रु.२८३.५८ लाख (रुपये दोन कोटी त्र्यऐंशी लाख अञ्चावन्न हजार फक्त) निधी आकिस्मिकता निधीतून मंजूर करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे. या शासन निर्णयान्वये मंजूर व मुक्त केलेला निधी संदर्भाधीन दिनांक१५मार्च,२००७ च्या शासन निर्णयातील अटींच्या अधीन राहून पात्र शेतक-यांना वितरीत करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

- २. वरील रक्कम शेतकऱ्यांना संदर्भाधीन दिनांक १५ मार्च,२००७ च्या शासन निर्णयातील परि. क्र. २.१ ते २.७ येथे नमूद केलेली पध्दतीअनुसरुन अदा करण्यात यावी.
- ३. निधीची व्यवस्था -
- ३.१ राज्यातील सर्व कापूस उत्पादक शेतकऱ्यांना वरील मंजूरीनुसार अदा करावयाचा निधी रु. २८३.५८ लाख (रुपये दोन कोटी त्र्याऐंशी लाख अञ्चावन्न हजार फक्त) या शासन निर्णयान्वये उपलब्ध करुन देण्यात येत आहे. यासाठीचा खर्च वित्त विभागाचे ज्ञापन क. आकिन-११.०८/४४/अर्थसंकल्प -१३, दिनांक ४ मार्च, २००८अन्वये मंजूर केलेला आकिस्मिकता निधी रु. २८३.५८ कोटी (रुपये दोनशे त्र्याऐंशी अञ्चावन्न कोटी फक्त) एवढया निधीतून भागविण्यात यावा. (संगणक सांकेतांक क्र. ८०००-४०६-५) आकिस्मिकता निधीतून खर्च करतांना कोषागाराकडे सादर करण्यात येणाऱ्या देयकावर शासन ज्ञापन वित्त विभाग क्र. आकिन-११.०८/४४/अर्थसंकल्प-१३, दि.४ऑक्टोबर , २००८ (संगणक सांकेतांक क्र. ८०००-४०६- ५) अन्वये मंजूर असे लाल शाईने लिहावे.
  - ३.२ वरीलप्रमाणे मंजूर करण्यात आलेला निधी खालील लेखाशिर्षाखाली खर्ची घालण्यात यावा.

मागणी क्रमांक डी-३ २२४५- नैसर्गिक आपत्तीच्या निवारणासाठी सहाय्य ०२ पूर, चक्रीवादळे इत्यादी १०१ अनुग्रहय सहाय्य (००) (०२) इतर बाबी ३१ सहाय्यक अनुदान (२२४५ १४९२)

- ३.३ उपरोक्त प्रयोजनासाठी **आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी** म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. तसेच या निधीचे जिल्हानिहाय वितरण करण्यास आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे.
- ३.४ आयुक्त (कृषि) महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी वरीलप्रमाणे वाटप केलेल्या मदतीचा ताळमेळ घालून वाटप केलेल्या मदतीचा तपशिल शासनास सादर करावा.
- ४ वरीलप्रमाणे मंजूर केलेल्या निधीच्या वितरणाच्या कामाचे क्षेत्रिय पातळीवर संनियंत्रण व समन्वय संबंधित विभागीय आयुक्त व आयुक्त (कृषि) यांनी करावे. याकरिता सर्व आवश्यक सूचना अधिनस्त अधिका-यांना द्याव्यात जेणेकरुन रकमेचे वितरण त्वरीत पूर्ण होईल.
- ५. कृषि विभागामार्फत वरील रक्कम संबंधित कापूस उत्पादक शेतकऱ्यांना अदा करण्याकरिता व अनुषंगिक कामे तातडीने पूर्ण करण्यासाठी येणाऱ्या अनुषंगिक खर्चाकरिता ०.५ टक्के निधी या शासन निर्णयान्वये मंजूर करण्यात येत आहे.
- ६. हे आदेश वित्त विभागाच्या सहमतीने वित्त विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्र.२५९/०८/ ०७/व्यय-१, दि. ४ ऑक्टोबर, २००८ अन्वये प्राप्त झालेल्या सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

७. सदरचा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा संगणक सांकेतांक क्रमांक 20081013174752001 असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावांने,

(वि.मा.बिवलकर) कक्ष अधिकारी , महाराष्ट्र शासन कृषि, पशुसंवर्धन,दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

प्रति,

आयुक्त, (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे (५ प्रती) सर्व विभागीय आयुक्त, सर्व संचालक /सहसंचालक, कृषी आयुक्तालय, पुणे विभागीय कृषि सहसंचालक (सर्व) महालेखापाल, महाराष्ट्र राज्य १/२, मुंबई/नागपूर (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परिक्षण) जिल्हाधिकारी, (नंदुरबार, अमरावती, जालना, वाशिम) मुख्य कार्यकारी अधिकारी जिल्हा परिषद , (नंदुरबार, अमरावती, जालना, वाशिम) जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी,(नंदुरबार, अमरावती, जालना, वाशिम) जिल्हा कोषागार अधिकारी, (नंदुरबार, अमरावती, जालना, वाशिम) कृषि विकास अधिकारी,(नंदुरबार, अमरावती, जालना, वाशिम) सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२, वित्त विभाग (व्यय-१, अर्थसंकल्प ३ व १३ अर्थोपाय)/नियोजन विभाग सहसंचालक, लेखा व कोषागारे संगणक कक्ष, ५ वा मजला, नवीन प्रशासन भवन, मुंबई -३२ सर्व सह सचिव/उपसचिव/अवर सचिव, कृषि, पद्म विभाग, (कृषि प्रभाग),मंत्रालय,मुंबई-३२ विभागातील सर्व कार्यासन अधिकारी मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव/मा.उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव मा.मुख्य सचिव/सर्व विभागांचे प्रधान सचिव /सचिव मा.मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव मा राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव सर्व विधान मंडळ सदस्य व्दारा विधान मंडळ सचिवालय, मुंबई अध्यक्ष जिल्हा परिषदा, (नंदुरबार, अमरावती, जालना, वाशिम) ग्रंथपाल, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, ग्रंथालय, सहावा मजला, विधान भवन,मुंबई-३२ माहिती जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई-३२ निवड नस्ती